

मां-बाप और औलाद ऐक अजीम नेमत

बिस्मिल्लाहिर्रहमानिर्रहिम

१) मां अक़्जल हे कि बाप

२) बेटी अक़्जल कि बेटा

३) क़म्बल के दो टुकड़े

४) बाप की इरयाद

५) बाप की शक़्त का ऐक अजीम क़िस्सा

६) मां की ખીदमत तलुज्जुद की नमाज से अक़्जल

७) मां-बाप के लिये दुवा करना

उर्दू किताब वालिदैन और औलाद ऐक अजीम नेमत से
मज़मून का ખुलासा लिਖ्यान्तराज़ किया है।

मौलाना इल्दुल्लाह नक़्शबंदी.

1) માં અફજલ હે કિ બાપ

જિસ મુસ્લમાન કે માં બાપ જિન્દા હો ઉન્કી ઈજાજત કે બગેર અલ્લાહ કે રાસ્તે મે જાના જાયજ નહી હે ક્યોકિ ઈન દોનો કા હુકમ માનના ફરજે એન હે ઔર અલ્લાહ કે રાસ્તે મે જાના ફરજે કિફાયા હે, માં બાપ અપને બચ્ચે કો નફલી હજ ઔર તિજરત કે સફર સે ભી રોક સકતે હે અબ સવાલ પૈદા હોતા હે કિ અગર કિસી બચ્ચે કી માં ભી જિન્દા હે ઔર બાપ ભી જિન્દા હે તો ઉસને એક સે ઈજાજત લે લી ઔર દૂસરે ને ઈનકાર કર દિયા, અબ બચ્ચા મજબૂર હે તો ફિર ક્યા કરે ? તો ઈસ સૂરત મે બચ્ચે કો અપને બાપ કી બાત માનના પડેગી.

2) બેટી અફજલ કિ બેટા

ઈસ્લામી મુઆશરે કે અંદર જો રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે દૌર મે થા ઉસમે બેટી કો બડી તરજીહ દી જાતી થી. રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા - જિસને દો બેટીયો કી જવાન હોને તક પરવરિશ કી, તો મે ઔર વો ઈન દો ઉન્ગલિયો કી તરહ ઈકટ્ટે હોગે ઔર આપ ﷺ ને ઉન્ગલિયો કો મિલા દિયા. રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા - કિ જો કોઈ અપની લડકી કો જિન્દા દફન ના કરે ના ઉસ્કો બેઈજાજત કરે ના ઉસ્કો લડકે પર તરજીહ દે તો અલ્લાહ ઉસે જન્નત મે દાખીલ કરેગા. (અબૂ દાઉદ)

બેટી કો આપ ﷺ ને રહમત કહા હે. રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને

ફરમાયા - કિ જબ બાપ ઘર કોઈ ચીજ લેકર જાયે તો બચ્ચો મે સબસે પહલે બેટી કો દે. આપ ﷺ અપની બેટી હજરત ફાતિમા રહી. કો આતા હુવા દેખતે તો પ્યાર મે ખડે હો જતે ઉન્કી પેશાની ચૂમતે ઔર પાસ બિઠાતે. ઈસ્લામ કે અંદર બેટી કો પાલના જિયાદા સવાબ કા કામ હે ક્યોકિ લડકે કો પાલને સે આપકો ફાયદા હોગા વો કમાયેગા, ખિલાયેગા. બેટી કો આપકો સિર્ફ અલ્લાહ કી રજમન્દી કી ખાતિર પાલના હે. બેટા તો ના માલૂમ આપકો દોજખ સે બચાયેગા કિ નહી બચાયેગા. હા બેટી કો પાલ પોસ કર શાદી કર દેના સિર્ફ ઈતના અમલ બાપ ઔર દોજખ કે દરમીયાન દીવાર બના દેગા.

3) કમ્બલ કે દો ટુકડે

હજરત મૌલાના રૂમ (રહ) મસનવી શરીફ મે લિખતે હે કિ એક નવજવાન બેટે ને અપને બૂઢે બાપ સે કહા અબ્બાજાન અગર આપ ઈસી તરહ હમારે ઘર મે રહે તો હમારે ઘર કા નિજમ ખરાબ હો જાયેગા, રોજ રોજ કી પરેશાની સે બેહતર હે આપ કિસી ઔર જગહ અપના ઠિકાના બના લે, બૂઢે બાપ ને કહા કિ બેટા મે ઈસ ઉમ્મ મે કહા જવૂગા, બેટા અગર મેરી વજહ સે તુમહે તકલીફ હે તો મુઝે ખુદ કહી લે જા કર છોડ આવો, બેટે ને કહા ઠીક હે ચલો મે ખુદ આપકો કહી છોડ આતા હૂ.

બાપ બેટા દોનો ચલને લગે તો ઈસ બૂઢે કે પોતે ને કહા મે ભી

બાબાજી કે સાથ જવૂગા, જવાન બેટા કેહને લગા ઠીક હે તુમ ભી ચલો, બાપ બેટા ઓર પોતા ચલતે ચલતે એક જંગલ મે પોહયે તો જવાન બેટે ને અપને બૂઢે બાપ કો એક પુરાના કમ્બલ દે દિયા ઓર કહા કિ અબ આપ ચહા અપની જિન્દગી ગુજરે ઓર અપને બેટે કો સાથ લેકર વાપિસ હોને લગા, છોટે પોતે ને જબ યે મન્જર દેખા તો કેહને લગા અબૂ જરા રૂકયે, વો રૂક ગયા તો ઈસ પોતે ને અપને દાદા સે કમ્બલ લિયા ઉસ્કે દો ટુકડે કરકે એક ટુકડા દાદા કો દે દિયા ઓર દૂસરા ટુકડા સાથ લેકર અપને અબૂજાન કે પાસ આ ગયા.

નવજવાન ને અપને બેટે સે પૂછા કિ કમ્બલ ક્યો લે લિયા હે? છોટે પોતે ને કહા આજ આપ જવાન હો ઓર તુમહારા બાપ બૂઢા હે તુમને ઉસે એક કમ્બલ દેકર ઘર સે નિકાલ દિયા હે કલ કો મે ભી ઐસા હી કરૂગા દાદાજાન કે કમ્બલ કે દો ટુકડે કરકે આધા લે લિયા ઓર આધા દાદાજાન કો દે દિયા, બાપ સે કહા અબ્બાજાન જબ મે જવાન હો જવૂગા ઓર આપ બૂઢે હો જાયેગે તબ મે ભી યે કમ્બલ કા ટુકડા દે કર તુમહે ઘર સે નિકાલ દૂગા, યુનાંચે નવજવાન ને ઉસી વકત અપને બૂઢે બાપ સે માફી માંગી રોને લગા ઓર અપને બૂઢે બાપ કો ગલે લગ ગયા ઓર ઉન્હે અપને સાથ ઘર વાપિસ લે આયા.

યાદ રહે બાપ ઘર કી સજવટ હે, બાપ ઘર કી ઈમારત હે, બાપ ઘરકા દરવાજા હે, બાપ ઘર કી ઈમારત કા સતૂન હે, બાપ ઘર કી

ઈમારત કી છત હે, દોસ્તો સબકો બૂઠા હોના હે, હમેશા જવાની બાકી નહી રેહતી, ઈસલિયે માં બાપ કી ઈજ્જત કરો એહતેરામ
और अदब से पेश आवो, હર જન કો મૌત કા મજા ચખના હે,
સબકો એક દિન મરના હે, અપની અપની બારી પર યહા સે
ચલે જના હે, નેક અમલ કરો જન્નત જવો, માં બાપ રાજી તો
અલ્લાહ રાજી, યે કીમતી વકત બરબાદ ના કરો બુઢાપે મે માં
બાપ કી બઢ ચઢ કર ખીદમત કરો, આજ જો તુમ કરોગે કલ
તુમહારી ઔલાદ કરેગી.

4) બાપ કી ફરયાદ

અબૂ હફ્સ ઈસ્કન્દરી રહ. કે પાસ એક શખ્સ આયા ઔર કહા
મેરે લડકે ને મુઝે મારા હે આપને હેરાન હોકર પૂછા હકીકત મે
મારા હે, આપને બાપ સે પૂછા બેટે કો અદબ સિખલાયા થા?
જી નહી, બેટે કો કુરાન પઢાયા થા? જી નહી, આપને પૂછા વો
ક્યા કામ કરતા હે? વો ખેતી બાડી કરતા હે, અબૂ હફ્સ ને
ફરમાયા તુઝે માલૂમ હે કિ તેરે બેટે ને તુઝે ક્યો મારા હે? બાપ
ને જવાબ દિયા મુઝે નહી માલૂમ ક્યા વજહ હે? આપને
ફરમાયા વો સુબહ હી સુબહ ગધે પર સવાર હો કર ખેતો કી
તરફ જ રહા થા આગે બૈલ હોગે ઔર પીછે કુત્તા હોગા તો ચૂકિ
તૂને ઉસે કુરાન પઢાયા હી નહી, મૌલવી સાહબ કે પાસ મસ્જિદ
ભેજા હી નહી ઉનસે તેરે બેટે ને સબક પઢા હી નહી, જો વો

રાસ્તે મે પઢતા જતા, ઈસલિયે વો ગાના ગાતા જ રહા થા, બેડે અફસોસ કી બાત હે તેરી જહાલત પર, કિ તૂને ઉસે ગાને સે મના ક્યા હોગા ઈસ પર ઉસને તુઝે બૈલ સમઝ કર મારા હોગા અલ્લાહ કા લાખ લાખ શુક્ર હે કિ ઉસને તેરા સર નહી ફોડ દિયા.

5) બાપ કી શક્ત કા એક અજબ કિસ્સા

એક છોટે બચ્ચે ને દીવાર પર કવ્વા બૈઠા હુવા દેખા તો અપને વાલિદ સે કેહને લગા અબ્બાજન વો દીવાર પર જો પરિન્દા બૈઠા હુવા હે ઉસકા નામ કિયા હે? બાપ ને કહા બેટા કવ્વા હે, બેટા કેહને લગા અબ્બાજન વો દીવાર પર કવ્વા બૈઠા હે? યાની બચ્ચો કી આદત કે મજબુક બાર-બાર કહા યહા તક કિ સૌ બાર કહા બાપ ભી હર બાર યહી કેહતા રહા કિ બેટા વો કવ્વા હે, ઔર સાથ હી એક કાગજ પર ભી યે લિખતા રહા, જબ બચ્ચા જવાન હો ગયા ઔર બાપ બૂઠા હુવા તો ઉસને દેખા કિ દીવાર પર એક કવ્વા બૈઠા હે બૂઠે બાપ ને જવાન બેટે સે કહા બેટા દેખો વો દીવાર પર કવ્વા બૈઠા હે, બેટે ને જવાબ દિયા હા અબ્બાજન વો કવ્વા હે, બાપ ને ફિર પૂછા બેટા વો દીવાર પર કવ્વા બૈઠા હે? બેટા ગુસ્સે મે આગયા ઔર કેહને લગા બાબાજી કિયા કાયે કાયે લગા રખી હે, જબ એક મરતબા કેહ દિયા વો કવ્વા હે તો બાત ખત્મ કરો, બૂઠે બાપ ને વો લિખા હુવા પુરાના

કાગજ નિકાલા ઓર કહા ઈસે પઢો તુમને બચપન મે સૌ મરતબા કહા થા અબ્બાજન વો કવ્વા હે? મેને હર બાર બડી મુહબ્બત સે જવાબ દિયા થા કિ બેટા વો કવ્વા હે ઓર જબ મેરી બારી આઈ તો દૂસરી મરતબા હી મે ગુસ્સે હો ગયે, જબ બચપન મે વાલિદૈન અપની ઔલાદ કે સાથ ઈતની શક્ત કરતે હે ઉનકે ખાને પીને ઓર પેહેન્ને કા ખ્યાલ રખતે હે તો ઔલાદ કો ભી ચાહિયે કિ વો બૂઠે મા બાપ કો અપને ઊપર બોઝ ના સમઝે બલ્કિ ઉન્કી ખીદમત કો અપની સાદતમન્દી તસવ્વુર કરે ઓર સોચે કિ અગર આજ યે બૂઠે હે તો કલ હમ ભી બૂઠે હોગે, અગર આજ હમ ઉન્કી ખીદમત કરેગે તો કલ કો હમારી ઔલાદ ભી હમારી ખીદમત કરેગી.

6) માં કી ખીદમત તહજજુદ કી નમાજ સે અફજલ
કેહમશ બિન હસન જો અપની માં કી બહુત ખીદમત કરતે થે ઉન્કા ઈસ્તિન્જા વગેરા અપને હાથો સે ઉઠાતે ઓર સાફ કરતે થે, કિસી અમીર આદમી ને રૂપયે કી થૈલી તોહફે કે તૌર પર ઉન્હે દી ઓર કહા ઈસ રકમ સે અપની માં કી ખીદમત કે લિયે ગુલામ યા બાંદી ખરીદ લે, કેહમશ ને યે રકમ વાપિસ કર દી ઓર કહા એ સુલેમાન મે બચ્યા થા તો મેરી માં ને મેરી ખીદમત કે લિયે કોઈ નૌકર નહી રખા થા બલ્કિ ઉન્હોને ખુદ મેરી પરવરિશ ઓર ખીદમત કી થી, ઈસલિયે મે ભી ખુદ અપની માં કી ખીદમત

કરના ચાહતા હૂ, મુહમ્મદ બિન મુનકદિર જબ રાત કો તહજજુદ કે લિયે ઉઠતે તો વાલિદા ઉનકો પાવ દબાને કે લિયે કેહ દેતી તો વો નમાજ કે બજાયે અપની માં કે પાવ દબાતે ઔર સુબહ કર દેતે તહજજુદ કી નમાજ છોડ દેતે ક્યોકિ વો માં કી ખીદમત કો તહજજુદ કી નમાજ સે અફજલ સમઝતે થે.

7) માં બાપ કે લિયે દુવા કરના

હજરત અબૂ હુરેરા રદી. સે રિવાયત હે હુજૂર ને ઈરશાદ ફરમાયા જબ ઈન્સાન મર જાતા હે તો ઉસ્કે સબ આમાલ ખત્મ હો જાતે હે લેકિન તીન ચીજો કા નફા પોહોચતા રેહતા હે. (મિશકાત/૩૨; અજ મુસ્લિમ)

૧) સદકા જરીયા જિસ્કા કા સવાબ બરાબર જરી રેહતા હે - સદકા જરીયા ઉસ્કો કેહતે હે જિસ્કા નફા વકતી તૌર પર ખત્મ ના હો જાયે, બલ્કિ લોગ ઈસ સે નફા ઉઠાતે રહે ઔર સદકા કરને વાલે કો સવાબ મિલતા રહે, મસલન મસ્જિદ બનવા દી, દીની મદરસે કી તામીર મે હિસ્સા લે લિયા, કિસી દારઉલ-ઉલૂમ મે તફસીર ઔર હદીસ ઔર ફિકહ કી કિતાબે વક્ફ કર દે કહી કુંવા ખુદવા દિયા યા મુસાફિરખાના બનવા દિયા યા કોઈ ઐસા કામ કર દિયા જિસ્સે અવામ ઔર ખવાસ કો નફા હોતા રહે, એક આદમી ઈસ તરહ કે કિસી કામ મે પૈસા ખર્ચ કરકે જિન્કા ઊપર જિફ હુવા કબર મે ચલા ગયા ઔર લોગ ઉસ્કે સદકા ઔર

ખૈરાત સે નફા ઉઠા રહે હે તો ઉસ્કે નામઁ આમાલ મે બરાબર સવાબ લિખા જા રહા હે, ઔર દરજત બુલન્દ હો રહે હે, જહા તક હો સકે જિન્દગી મે ઐસા કોઈ કામ જરૂર કર દેના ચાહિયે.

૨) વો ઈલ્મ જિસ્સે નફા ઉઠાયા જાતા હો - યે ભી વો ચીજ હે જિસ્કા સવાબ મૌત કે બાદ જરી રેહતા હે, કિસી કો કુરાન મજીદ પઢા દિયા યા નાજરા પઢા દિયા યા કિસી કો નમાજ સિખાદી, કિસી કો આલિમે દીન બના દિયા કોઈ દીની કિતાબ લિખ દી, યા અપને પૈસે સે છપવા દી, યે ઈલ્મ સદકા જરીયા હે જબ તક પઢાને વાલા કુરાન પડેગા યા પઢાયેગા ફિર ઉસ્કે શાગિરદ ઔર શાગિરદો કે શાગિરદ પઢાયેગે મસલા બતાયેગે લોગ ઈસ સે ફાયદા ઉઠાયેગે ઔર આગે ઉનકે શાગિરદ ઔર શાગિરદો કે શાગિરદ ઈલ્મ ફેલાયેગે જિસ્કો નમાજ સિખાદી વો નમાજ પઢતા હે ઔર દૂસરો કો સિખાયેગા તો ઈસ્કા કા સવાબ સદીયો તક ઈસ્કો મિલતા રહેગા, જિસને દીની ઈલ્મ કો આગે બઢાયા યા આગે બઢાને કા જરીયા બન ગયા તો જિતને લોગ ઉસ્કા જરીયા ઔર વાસ્તા બુનતે જાયેગે ઈન સબકો સવાબ મિલતા રહેગા ઔર કિસી કે સવાબ મે કમી ના હોગી ઔર ઈસ શખ્સ કો ભી બરાબર સવાબ પોહોચતા રહેગા.

૩) નેક ઔલાદ જો દુવા કરતી હે ઈસ્કી દુવા કા ફાયદા ભી વાલિદૈન કો પોહોચતા રેહતા હે - દુવા મે તો કુછ જન માલ નહી ખર્ચ હોતા મૌકા મૌકા સે અગર વાલિદૈન લિયે દુવાયે

मगझिरत और दरजत की बुलन्दी की हुवा करदी जये तो
वालिदैत को बहुत बडा नक्ष पोडोयता रहेगा और औलाद का
कुछ भी नही जर्ये लोग औलाद की पैदाईश का जरीया बनना
और ईस्को पालना पोसना यूकि वालिदैत का अमल हे और
वालिदैत की परवरिश के बाद औलाद हुवा के काबिल हुवी हे,
ईसलिये औलाद की हुवा को भी मरने वाले के आमाव मे गिन
लिया गया हे, और सदका जरीया करार दे दिया गया हे और
अगर औलाद को मेहनत और कोशिश करके नेकी पर डाल दे तो
वो जो नेक आमाव करेगी तो उन्का सवाब भी मां बाप को
मिलेगा और औलाद के सवाब मे कुछ भी कमी ना होगी
औलाद के अलावा जो कोई भी शम्स किसी के लिये हुवा करेगा
उस्का भी नक्ष पोडयेगा, लेकिन औलाद का ખુસूसी जिङ
ईसलिये इरमाया कि औलाद को ईस काबिल बनाने मे मां बाप
की मेहनत और कोशिश को दखल हे ईसलिये औलाद की हुवा
उन्ही के आमाव मे गिन ली गयी.